

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Asia: HE 220/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikosuhrimaksusta annetun lain muuttamisesta

Esityksen keskeisenä tavoitteena on turvata rikoksen uhreille tarpeellisten tukipalveluiden saatavuutta, mikä edellyttää riittävää rahoitusta. Tavoitteena onkin vahvistaa uhrien tukipalveluihin kohdennettavaa rahoitusta. On tarkoituksenmukaista, että rikosuhrimaksun määrää arvioidaan ja esityksen mukaisesti korotetaan. Kuten esityksessä tuodaan esiin rikoksen uhrien tukipalveluiden, kuten osin rikosuhrimaksuilla rahoitettavien Rikosuhripäivystyksen ja Nollalinjan, asiakasmäärät ja kustannukset ovat nousseet huomattavasti sen jälkeen, kun rikosuhrimaksu tuli käyttöön. Esityksessä (s. 5) tuodaan myös esiin, että ”(n)äihin pysyväluonteisiin uhrien tukipalveluihin oikeusministeriön momentilta kohdennettavan valtionavustuksen vuosittainen määrä ylittää reilusti rikosuhrimaksujen kertymät” ja tilanne on ollut tällainen rikosuhrimaksun käyttöönotosta alkaen.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämisvastuulla oleva auttava puhelin Nollalinja tarjoaa palvelua lähisuhdeväkivallan ja naisiin kohdistuvan väkivallan uhreille, heidän läheisilleen ja ammattilaisille. Huomioiden muun muassa lähisuhdeväkivallan yleisyys Suomessa Nollalinjan puhelin- ja chat-palvelulle on huomattava tarve. On tärkeää, että Nollalinjan rahoitus turvataan jatkossa, jotta palvelua on saatavilla riittävässä määrin ja kohtuullisessa ajassa. Nollalinjan rahoitus on ollut viime vuodet samalla tasolla (725 000 eur/vuosi), mikä ei nykytilanteessa vastaa rahoituksen tarvetta.

On kannatettavaa, että rikosuhrimaksua korotetaan esityksen mukaisesti ja ohjataan maksujen tuotto jatkossakin uhrien tukipalveluille. Rikosuhrimaksukertymän kasvaessa myös Nollalinjalle osoitetun avustuksen määrän tulisi kasvaa.

Erityisasiantuntija Minna Viuhko

Hyvinvoinnin ja terveyden suojele –yksikkö/Turvallisuus- ja terveystosasto, STM